

A	B	C	Č
D	DŽ	Đ	E
G	H	I	J
L	LJ	M	N
O	P	R	S
Š	T	V	Z

Naglasci

Nataša GAŠČIĆ ĐURKAN



Ova licenca dopušta redistribuiranje, komercijalno i nekomercijalno, dokle god se djelo distribuira cjelovito i u neizmijenjenom obliku, uz isticanje Vašeg autorstva.

Sadržaj

1. Što je naglasak?
2. Kako odrediti mjesto i vrstu naglaska?
3. Pravila o naglašavanju riječi
4. Samoznačne i suznačne riječi
5. Naglasne cjeline
6. Reference

Što je naglasak?

Naglasak je isticanje jednog sloga u riječi jačinom, trajanjem i tonom.

Svaka riječ ima samo jedan naglašen slog.

Prema jačini razlikujemo **naglašene** i **nenaglašene slogove**.

Prema trajanju razlikujemo **kratke** i **duge naglaske**.

Prema tonu razlikujemo **uzlazne** i **silazne naglaske**.

Hrvatski jezik ima četiri naglasaka.

Svaki naglasak ima svoje ime i svoju oznaku

	UZLAZNI	SILAZNI
KRATKI	↘	↙
DUGI	/	⤿

1. kratkosilazni: rat

2. dugosilazni: more

3. kratkouzlazni: žena

4. dugouzlazni: ruka

Kako odrediti mjesto i vrstu naglaska?

Riječi mogu biti naglašene i zovu se **NAGLASNICE**.

Riječi koje nemaju naglasak zovemo **NENAGLASNICE**.

U slogu je uvijek naglašen **otvornik** ili **slogotvorno r**.

U jednosložnim riječima naglašen je samo taj slog.

Oznaku za naglasak stavljamo uvijek iznad otvornika ili slogotvornog r.

Postupak određivanja naglaska:

1. Podijeli riječ na slogove ako je dvosložna ili višesložna

mo -re

2. Odredi koji slog je naglašen. Izgovori riječ i uočiti koji si slog jače izgovorio/izgovorila:

mo - re

3. Odredi je li slog dug ili kratak

4. Odredi je li intonacija uzlazna ili silazna

Provjeri u rječniku ili na mrežnoj stranici jesi li dobro odredi/odredila vrstu naglaska.

(Preporučujem ti stranicu Hrvatski jezični portal -

http://hjp.znanje.hr/index.php?show=search_by_id&id=e1hkXRI%3D)

Pravila o naglašavanju riječi

U hrvatskom jeziku postoji pet osnovnih pravila o naglašavanju riječi:

1. Svaka riječ ima samo jedan naglasak.
2. Na posljednjem slogu ne stoji naglasak, iznimke su tuđice koje nisu prilagođene hrvatskom jeziku.
3. Jednosložne riječi imaju samo silazne naglaske.
4. Na prvom slogu dvosložnih i višesložnih riječi mogu stajati sva četiri naglasaka.
5. Na unutarnjme slogu dvosložnih i višesložnih riječi mogu stajati samo uzlazni naglasci.

PROVJERI KOLIKO ZNAŠ O NAGLASCIMA NA OVOJ STRANICI:

<http://www.eduvizija.hr/portal/lekcija/8-razred-hrvatski-naglasci>

Samoznačne i suznačne riječi

Hrvatski jezik ima puno riječi možemo ih podijeliti na različite načine.

Jedna od podjela je prema tome ima li riječ značenje ili ga nema.

Razlikujemo:

1. SAMOZNAČNE RIJEČI: imenice, pridjevi, naglašeni oblici zamjenica, brojevi, glagoli i prilozi,

Te vrste riječi mogu samostalno stajati i imaju značenje i izvan rečenice.

2. SUZNAČNE RIJEČI: nenaglašeni oblici zamjenica, prijedlozi, veznici, čestice i usklici.

Te vrste riječi nemaju značenje izvan rečenice i uvijek stoje uz suznačne riječi. Jednako su važne jer bez njih rečenica ne može postojati.

Zadatak:

Breskva je voće koje dozrijeva u ljeto.

Ispiši iz ove rečenice samoznačne riječi , odredi ih po vrsti i odredi što znače.

Ispiši suznačne riječi i odredi im vrstu.

Naglasne cjeline

U rečenici riječi izgovaramo u cjelinama, a ne svaki za sbe.

Takve izgovorne cjeline nazivamo **naglasne cjeline**.

Naglasne cjeline uočavamo tako da rečenicu izgovorimo i čujemo koje se riječi povezuju u izgovoru.

Zatim kosim crtama odijelimo naglasne cjeline (izgovorne cjeline)

U svakoj naglasnoj cjelini je *jedna naglasnica*.

Broj nenaglasnica nije određen.

Ne znam što ti se dogodilo.

U ovoj rečenici su tri naglasne cjeline:

1. Ne znam
2. što ti se
3. dogodilo

Naglasnice su: znam, što i dogodilo

nenaglasnice mogu stajati ispred i iza naglasnice.

Prednaglasnice stoje ispred naglašene riječi. To su nenaglašeni veznici, prijedlozi i čestice ne (ni).

Zanaglasnice stoje iza naglašene riječi. To su nenaglašeni oblici zamjenica, nenaglašeni oblici glagola *biti i htjeti*, čestice li i se.

Iz gornje rečenice ispiši zanaglasnice i odredi im vrstu.

Svoje znanje možeš provjeriti na stranici:

<http://www.eduvizija.hr/portal/lekcija/5-razred-hrvatski-61-naglasnice-i-nenaglasnice>

Reference

1.  Naglasci *Nataša GAŠČIĆ ĐURKAN*
(author)